

2066

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās
attīstības bankas Oktobra nodaļa

2066. fonds

historiskā izziņa

1941. - 1991. g.

PSRS DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀS SAIMNIECĪBAS
UN SOCIĀLĀS ATTĪSTĪBAS BANKAS OKTOBRA NODAĻA

Vēsturiska izziņa

1

PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora PSRS Valsts bankas Oktobra nodaļa Rīgā (Rīgas pilsētas Oktobra rajona nodaļa) izveidota 1971. gada 1. aprīlī. PSRS Valsts bankas Oktobra nodaļai tās nosaukuma nosaukuma laikā periodā līdz 1987. gadam.

**PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantoris
PSRS Valsts bankas Oktobra nodaļa Rīgā**

PSRS Valsts bankas Oktobra nodaļa Rīgā pastāvēja līdz 1987. gada 21. decembrim.

01.04.1971.- 21.12.1987.

Minētā nodaļa nodarbojās ar:

- nodokļu maksājumu pieņemšanu,
- ierakstījumu veikšanu,
- starpbanku operācijām,
- ieneses operācijām,
- ienāžu izmaksām.

**PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības
bankas Latvijas republikas kantoris**

**PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības
bankas Oktobra nodaļa**

1987. gadā sāka izsniegt kredītus personīgo mantu iegādei. Saskaņā ar PSKP CK un PSRS Ministru Padomes 1987. gada 17. jūlija lēmumu Nr. 821 "Par banku sistēmas pilnveidošanu valstī un specializēto banku izveidi" un PSRS Valsts bankas 1987. gada 13. decembra pavēli Nr. 392 un PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora 1987. gada 21. decembra pavēli Nr. 2 Y-K "Par PSRS Valsts bankas Oktobra nodaļas slēgšanu Latvijas PSR", PSRS Valsts bankas Rīgas pilsētas Oktobra nodaļa tiek slēgta.

21.12.1987. - 29.11.1991.

Uz minētās nodaļas bāzes tiek izveidota PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Oktobra nodaļa, kura pakļauta PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Latvijas republikas kantoram.

Ārpus visas iepriekšminētās funkcijas, banka papildus kreditēja dzīvokļu un komunālās saimniecību un kolhozus, kuri bija pakļauti vietējām TDP.

1988. gadā, izveidojoties dažādām firmām, kooperatīviem un SIA, banka sāka izsniegt kredītus kooperatīviem un individuālā darbu veicējiem.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās padomes 1991. gada 3. septembra lēmumu "Par Latvijas Republikas teritorijā esošo banku iestāžu reorganizāciju" un Latvijas Bankas 1991. gada 29. novembra pavēli Nr. 950/K, PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Oktobra nodaļa tiek pārdēvēta par Latvijas Bankas "Citadeles" nodaļu.

Saskaņā ar 1993. gada 4. oktobra pirkšanas aktu a/s "Pareks- Banka" pārņēma Latvijas Bankas "Citadeles" nodaļu.

PSRS DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀS SAIMNIECĪBAS UN SOCIĀLĀS ATTĪSTĪBAS BANKAS OKTOBRA NODAĻA

Vēsturiskā izziņa.

I

PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora PSRS Valsts bankas Oktobra nodaļa Rīgā (Rīgas pilsētas Oktobra rajona nodaļa) izveidota 1971 gada 1. aprīlī.⁴ Nav saglabājušies rīkojuma dokumenti par PSRS Valsts bankas Rīgas pilsētas Oktobra rajona nodaļas izveidošanu, kā arī par tās nosaukuma maiņām laika periodā līdz 1987. gadam.

PSRS Valsts bankas Oktobra nodaļa Rīgā pastāvēja līdz 1987.gada 21.decembrim.

Minētā nodaļa nodarbojās ar:

- nodokļu maksājumu pieņemšanu,
- pārskaitījumu veikšanu,
- starpbanku operācijām,
- kases operācijām,
- algu izmaksām,
- fizisko personu noguldījumu pieņemšanu,
- kredītu izsniegšanu privātpersonām privāto māju celtniecībai,
- organizāciju, iestāžu, uzņēmumu un kolhozu kreditēšanu.

1987. gadā sāka izsniegt kredītus privātpersonām personīgo mantu iegādei.

Saskaņā ar PSKP CK un PSRS Ministru Padomes 1987.gada 17.jūlija rīkojumu Nr. 821 "Par banku sistēmas pilnveidošanu valstī un specializēto banku izveidi" un pamatojoties uz PSRS Valsts bankas 1987.gada 17.decembra pavēli Nr.392 un PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora 1987. gada 21. decembra pavēli Nr. 2 Y-K "Par PSRS Valsts bankas iestāžu slēgšanu Latvijas PSR", PSRS Valsts bankas Rīgas pilsētas Oktobra rajona nodaļa tiek slēgta.

Uz minētās nodaļas bāzes tiek izveidota PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Oktobra nodaļa, kura bija pakļauta PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Latvijas republikas kantorim.

Veicot visas iepriekšminētās funkcijas, banka papildus kreditēja dzīvokļu-komunālo saimniecību un kolhozus, kuri bija pakļauti vietējām TDP.

1988.gadā, izveidojoties dažādām firmām, kooperatīviem un SIA, banka sāka izsniegt kredītus kooperatīviem un individuālā darba veicējiem.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās padomes 1991.gada 3.septembra lēmumu "Par Latvijas Republikas teritorijā esošo banku iestāžu reorganizāciju" un Latvijas Bankas 1991.gada 29.novembra pavēli Nr.950/K, PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Oktobra nodaļa tiek pārdēvēta par Latvijas Bankas "Citadeles" nodaļu.

Saskaņā ar 1993. gada 4. oktobra pirkšanas aktu a/s "Parekss- Banka" pārņēma Latvijas Bankas "Citadeles" nodaļu.

⁴ LVA, 202.fonds, 2.apraksts, 140.lieta, 1.lapa

1997. gadā veikta PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Oktobra nodaļas dokumentu vērtības ekspertīze un sakārtošana par 1971-1991. gadu. Aprakstiem ir atšķirīgas hronoloģiskās robežas, jo vērtības ekspertīze tika veikta lielam dokumentu apjomam. Dokumenti arhīvā atradās bez sistematizācijas, nebija arhīvā esošo dokumentu nodošanas-pieņemšanas akti, nav informācijas par lietu esamības pābeaudēm. Konstatēti dokumentu iztrūkumi.

Izveidoti pieci lietu apraksti.

Aprakstā Nr. 1 (1975-1989.g.) iekļauti dokumenti, kuri saistīti ar bankas pārvaldi:

- Direktora pavēles administratīvos jautājumos, PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Oktobra nodaļas štatū saraksts, dokumenti par izdevumiem pārvaldes aparāta uzturēšanai, gada atskaite, sarakste ar PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantori pamatdarbības jautājumos, sarakste un pārskati par kadru jautājumiem, darba kolektīva kopsēžu protokoli, lēmumi u. c. dokumenti par dzīvokļu piešķiršanu darbiniekiem.

Aprakstā Nr. 2 - Kredīti (1983-1991.g.) iekļautas sekojošas lietas:

1. Lēmumi par kredītu piešķiršanu un kreditēšanas limitu aprēķini, rīkojumi kredītdaļai.

2. Finansēšanas plāni un rīkojumi operāciju daļai par līdzekļu piešķiršanu, anulētie finansēšanas plāni.

3. Sarakste kredīta jautājumos.

4. Kapitālieguldījumu finansēšana no valsts budžeta līdzekļiem.

Lietā veidojušies sekojoši dokumenti: sarakste, lēmumi, protokoli par finansējuma piešķiršanu, veicamo darbu titulsaraksti, izdevumu tāmes.

Dokumenti sistematizēti alfabēta kārtībā pēc uzņēmumu nosaukumiem, taču tika saglabāta šo lietu oriģinālā veidošanas kārtība (lietas jau bija sašūtas finansējuma piešķiršanas secībā), kura neļāva pilnībā ievērot alfabētisko sistematizāciju.

5. Necentralizēto kapitālieguldījumu finansēšana. (Uzņēmumiem bija tiesības uzkrāt līdzekļus dzīvojamo ēku celtniecībai un iekārtu iegādei).

Lietā veidojušies sekojoši dokumenti :

Izziņas par izmaksām, uzņēmuma bilance un maksājuma uzdevumi.

6. Projektēšanas darbu apmaksa. Lietā veidojušies sekojoši dokumenti: Akti par projektēšanas un izpētes darbu gatavību, maksājuma uzdevumi, līgumi par darbu apmaksu. Lietas sakārtotas hronoloģiskā secībā.

7. Projekta tāmes. Lietā veidojušās tikai projektu tāmes. Saglabāta dokumentu oriģinālā kārtība.

8. Veikto darbu apmaksa. Lietā veidojušies sekojoši dokumenti: Maksājuma orderi, akti par objektu nodošanu, atskaites par veiktajiem darbiem. Lietas sakārtotas hronoloģiskā secībā.

9. Ilgtermiņa kredīta lietas. Lietā veidojušies sekojoši dokumenti: Kredīta līgumi, maksājuma uzdevumi, bilances, ieņēmumu deklarācijas. Lietas aprakstā sakārtotas pēc uzņēmumu un kooperatīvu nosaukumiem alfabētiskā secībā. Ir iekšējais apraksts.

10. Īstermiņa kredīta lietas. Lietā veidojušies sekojoši dokumenti: Iesniegumi, kredītu līgumi, rīkojumi kredītdaļai. Lietas aprakstā sakārtotas pēc uzņēmumu un kooperatīvu nosaukumiem alfabētiskā secībā. Ir iekšējais apraksts.

11. Privātpersonu kredīti. Dokumenti lietās sakārtoti kredītu izsniegšanas secībā. Ir iekšējais apraksts.

Saskaņā ar PSKP CK un PSRS Ministru padomes 1987. gada 17. jūlija rīkojumu Nr. 821 "Par banku sistēmas pilnveidošanu valstī un specializēto banku izveidi", tika reorganizēta esošā banku sistēma un izveidotas vairākas specializētās bankas. Lai uzlabotu iedzīvotāju apkalpošanas līmeni, bankas 1987. gadā sāka izsniegt kredītus privātpersonām personīgo mantu iegādei. Izveidojoties pirmajiem kooperatīviem, 1988. gadā sāka kreditēt kooperatīvus un individuālā darba veicējus.

Tā kā izsniegtie kredīti netika atmaksāti, bankas uzskatot privātpersonu kreditēšanu par nelietderīgu, pārtrauca minēto kredītu izsniegšanu.

12. Gada atskaites par kapitālieguldījumu finansēšanu no valsts budžeta līdzekļiem.

13. Atskaites par ilgtermiņa kredītu piešķiršanu uzņēmumiem, iestādēm, organizācijām, kolhoziem un iedzīvotājiem.

14. Atskaites par lauksaimniecības kreditēšanu no valsts budžeta līdzekļiem.

Visas minētās lietas sakārtotas hronoloģiskā secībā.

Apraksts Nr.3 Personālsastāvs par 1971-1991.gadu.

1.Direktora pavēles par personālsastāvu.

Lietas sakārtotas hronoloģiskā secībā.

2.Darbinieku personas lietas un personu kartītes.

Lietas sakārtotas alfabētiskā secībā.

3.Darbinieku personas rēķinu (kontu) kartītes.

Lietas sakārtotas hronoloģiskā secībā.

Aprakstā ir iekļautas arī to atbrīvoto darbinieku personas lietas, kuri savu darbu bankā ir pabeiguši 1992., 1993. gadā. Pavēles par personālsastāvu tiks iekļautas apraksta turpinājumā par 1992-1993.gadu. Veicot dokumentu ekspertīzi, netika atrastas darbinieku personu rēķinu kartītes par 1988-1991. gadu.

Apraksts Nr. 4 Militārpersonu noguldījumi 1986-1987.gadu.

Lietā veidojušies sekojoši dokumenti:

Militārpersonu noguldījuma grāmatiņas, kredīta avizo.

Dokumenti lietās sakārtoti noguldījuma slēgšanas secībā. Ir militārpersonu alfabētiskais rādītājs. Izveidots lietu iekšējais apraksts.

Lietas sakārtotas hronoloģiskā secībā.

Apraksts Nr.5 Klientu kontu apkalpošana par 1988-1991. gadu.

1. Juridiskie dokumenti par īslaicīgo kontu atvēršanu. Lietā veidojušies sekojoši dokumenti:

Iesniegums par īslaicīgā konta atvēršanu, līgums par kontu apkalpošanu, uzņēmuma pamatkapitāla uzskaitē, uzņēmuma nolikums. Īslaicīgo kontu atvēra pamatkapitāla ieskaitīšanai. Ir iekšējais apraksts.

2. Juridiskie dokumenti par kontu atvēršanu. Lietā veidojušies sekojoši dokumenti :

SIA, firmu, kooperatīvu statūti, TDP lēmumi par kooperatīvu un firmu reģistrēšanu un statūtu apstiprināšanu, kooperatīvu un firmu statūti.

Dokumenti lietās sakārtoti kontu atvēršanas secībā.

3. Slēgto kontu juridiskās lietas. Lietā veidojušies sekojoši dokumenti:

Bankas izziņa par kontu atvēršanu, kooperatīvu un firmu iesniegums par konta atvēršanu, līgumi par kontu apkalpošanu, kooperatīvu un firmu statūti, Izziņas par dibinātāju un strādājošo kapitāla daļu, iesniegums par kooperatīvu un firmu reorganizāciju un likvidāciju.

Dokumenti lietās sakārtoti kontu slēgšanas secībā.

Dokumentu sastāvs nav pilnīgs, jo a/s "Parekss-Banka" pārņēma arhīva dokumentus bez pieņemšanas - nodošanas akta , kā arī lietu fiziskās esamības pārbaudes.

1998.gada 19.janvārī ir sastādīts akts par dokumentu atlasīšanu.

Dokumentu fiziskais stāvoklis ir labs.

Ir iesākta 1992. gada dokumentu vērtības ekspertīze.

Vēsturisko izziņu sastādīja :

Arhīviste

V. Zandersone / V. Zandersone/

Ar vēsturisko izziņu iepazīnos:

A/s "Parekss- Bankas"

filiāles "Citadele" pārvaldnieks

1998.gada "16" februārī

/M. Ščavļevs/

5

3

PSRS DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀS SAIMNIECĪBAS UN SOCIĀLĀS
ATTĪSTĪBAS BANKAS OKTOBRA NODAĻA

4. Dokumenti (Pavēles, akti, apraksti, IK lēmumi) par 1961. gada
parauga 50 un 100 rubļu naudas zīmju
Vēsturiskās izziņas turpinājums.

I

1991. gadā, veicot banku reorganizāciju, saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās padomes 1991. gada 3. septembra lēmumu "Par Latvijas Republikas teritorijā esošo banku iestāžu reorganizāciju" un Latvijas Bankas 1991. gada 29. novembra pavēli Nr. 950/K, PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Oktobra nodaļa tiek pārdēvēta par Latvijas Bankas "Citadeles" nodaļu.

II

Veicot dokumentu vērtības ekspertīzi 1999. gadā, tika izveidoti dokumentu aprakstu papildinājumi.

Papildināts apraksts Nr. 1.

Apraksta Nr. 2 papildinājumā iekļautas sekojošas jaunas lietas.

13. Individuālo aizņēmēju kredītu atmaksāšanas dokumenti. Lietā veidojušies sekojoši dokumenti: Iemaksas orderi (aizpilda maksātājs), kases ieņēmumu orderi, maksājuma uzdevums.

16. Mācību prakse tirdzniecības, rūpniecības un lauksaimniecības kreditēšanas jautājumos. Lietā veidojušies sekojoši dokumenti: kreditēšanas noteikumi, uzņēmuma bilance, piešķiramā kredīta summas aprēķināšana, rīkojums kredītālai par kredīta izsniegšanu.

18. Kredītdaļas gada atskaite.

Papildināts apraksts Nr. 3.

Izveidots jauns lietu apraksts Nr. 6 Naudas zīmju maiņa.

Saskaņā ar PSRS Prezidenta M. Gorbačova 1991. gada 22. janvāra dekrētu "Par PSRS Valsts bankas 1961. gada parauga naudas zīmju 50 un 100 rubļu vērtībā pieņemšanas pārtraukšanu maksājumos" un PSRS Ministru kabineta 1991. gada 22. janvāra lēmumu "Par PSRS Valsts bankas 1961. gada parauga naudas zīmju 50 un 100 rubļu vērtībā maiņu pret jauna parauga naudas zīmēm", minētās vērtības naudas zīmes tika izņemtas no apgrzības. Līdz 200 rubļiem mainīja arī privātpersonu ietaupījumus. Par summu virs 200 rubļiem bija jāsniedz rakstisks paskaidrojums, kurā jāuzrāda kā nauda iegūta.

Aprakstā iekļautas sekojošas lietas:

1. Rīgas pilsētas TDP IK lēmumi un protokoli par 50 un 100 rubļu naudas zīmju maiņu.

2. Uzņēmumu, iestāžu un organizāciju kases atlikuma pārbaude pirms 1961. gada parauga 50 un 100 rubļu naudas zīmju nomaiņas.

3. Protokoli par bankas klientu (uzņēmumu, iestāžu un organizāciju) kases atlikuma pārbaudi uz 1991. gada 23. janvāri.

4. Dokumenti (Pavēles, akti, saraksti, IK lēmumi) par 1961. gada parauga 50 un 100 rubļu naudas zīmju nomaiņu ar jauna parauga naudas zīmēm.

Dokumenti aprakstā ir iekļauti izlases veidā pētniecības darba veikšanai.

1999. gada martā ir sastādīts akts par dokumentu atlasīšanai.
Dokumentu fiziskais stāvoklis ir labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja :

Arhībiste

Zandersona /V. Zandersona/

Ar vēsturisko izziņu iepazīnos :

A/s "Parekss-Bankas"

filiāles "Citadele" pārvaldnieks

1999. gada "23" aprīlī

Ščavļevs /M. Ščavļevs/

Šinī lietā

~~4 (cēkšas)~~

_____ numurētas lapas

199~~8~~

. g.

«~~16~~»

~~martā~~

LVA arhivists

~~_____~~

Šinī lietā

6 (cēkšas)

_____ numurētas lapas

199~~8~~

. g.

«15.»

~~jūnijā~~

LVA arhivists

~~_____~~